

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkından mahrumdur.

PROF. DR. CELAL ŞENGÖR'ÜN ÇEVRECİLER VE DOĞA SEVERLER HAKKINDAKİ SÖYLEMLERİNE İLİŞKİN BASIN AÇIKLAMASI

Ülkemizde madencilik sektöründeki firmalar, kendi sektörlerindeki sorunları değerlendirmeye, sorunları tespit etmeye ve çözüm üretmeye yönelmek yerine lobicilik faaliyetleriyle kârlarına kâr katma uğraşı içindedir. Bu amaçla madencilik sektöründeki firmalar ve STK'lar uzun yıllardır siyasi partilerden STK'lara, akademisyenlerden gazetecilere kadar herkese madencilik güzellemesi yapmaktadır. Bu konuda aldıkları kararlar ilgili web sayfalarında yer almaktadır.

Son olarak ülkemizin saygın bilim insanlarından Prof. Dr. Celal ŞENGÖR Maden şirketlerinin algı oyunlarına aldanmış ve ülkemizdeki sömürge ve vahşi madencilığe itiraz eden çevreye duyarlı tüm topluma sivri akıllı, hatta zır deli deme cüretini göstermiştir.

Öncelikle Sn. Celal Şengör'ün mesleği gereği gayet iyi bileceği üzere madenler tükenbilir kaynaklardır. Şu anda ülkemiz yer altı zenginlikleri hiçbir planlama yapılmadan, gelecek kuşakların madenlere olan ihtiyaçları değerlendirilmeden ve büyük çoğunluğu sadece hammadde olarak, başka bir ifadeyle katma değeri son derece düşük ürünler şeklinde satılmaktadır. Bu madenlerin büyük bir çoğunluğu özel şirketler aracılığıyla satılmakta, devlete % 2-4 arasında bir devlet hakkı ödenmektedir. Çoğu maden firması ödedikleri devlet hakkı bedelinin çok daha fazlasını teşviklerle geri almaktadır. Özel şirketler aracılığıyla yapılan ve ülkemize katkısı son derece düşük olan madencilik faaliyetlerine en büyük örnek altın madeni üretimidir. 2000 yılında altın üretimi yokken zaman içinde örneğin 2019 yılında yıllık 42 ton kadar altın üretimi yapılmıştır. 2022 yılında ise altın üretimi 31 ton olarak gerçekleşmiştir. Ancak bu altın üretimi kişi başına ortalama gelire yansımamıştır. Örneğin en fazla altın üretilen yıl olan 2019 yılında kişi başına gelir önceki yılların da altına düşerek 9.195 dolarda kalmıştır. Nitekim dünya genelinde en fazla altın ve diğer değerli madenlerin üretildiği ülkelere bakıldığında bunların çoğunlukla az gelişmiş ülkeler olduğu görülmektedir. Çünkü bu az gelişmiş ülkelerin madenleri çok uluslu şirketlerce ucuz işçilik ve sıfır doğa maliyetiyle çıkartılarak bir bakıma sömürülmektedir. Bunun için altın üretiminde ilk onda olan Gana, Brezilya, Meksika, Özbekistan ve Endonezya ülkelerinin kişi başı gelirlerine bakmak yeterlidir.

Benzer şekilde en çok gümüş, bakır ve hatta elmas çıkarılan ülkelerin nispeten az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler olması tesadüf değil, yeni dünya düzenindeki sömürge madenciliğinin sonucudur.

Ülkemizde madencilik sektörünün doğa üzerinde olumsuz etkileri oldukça fazladır. Hemen hemen her köyde bir taş ocağı bulunmaktadır. Bir kamyon ve bir kepçe alan herkesin madencilik yapabildiği ülkemizde maden şirketleri, kendi sektörlerindeki sorunları çözmek yerine algı yönetimine odaklanmaktadır.

Madencilik sektörünün % 54'ünde çalışan sayısı 2-9 arasındadır. İşletmelerin küçük olması ve çevre uyum teminatlarının düşük olması nedeniyle madencilik faaliyetlerinin sonra ermesinden sonra çoğu firma teminatlarını yakarak sahaları terk etmektedir. Bu nedenle çoğu maden sahası rehabilite edilememektedir. Özellikle taş, mıcır ve mermer gibi faaliyetlerin yapıldığı ocakların rehabilitasyonu da oldukça zordur. Kaldı ki maden alanlarına fidan dikmek oraların ormana dönüştürüldüğü anlamına da gelmemektedir.

Ormanlardan verilen maden izinleri 2022 yılı sonuna kadar 171 bin ha'a ulaşmıştır. Bunun 112 bin hektarı 2012 yılı ve sonrasında verilmiştir. Ormanlardan verilen izinler sadece madencilik izni değildir. Diğer izinlerle birlikte 811 bin ha orman alanı başka kullanımlara tahsis edilmiştir. Bunun yaklaşık yarısı da 2012 ve sonrasında. Söz konusu bu alanlar kayıtlara orman alanı olarak geçmiştir. Orman alanları her türlü iznin verilebildiği adeta bir arka bahçeye dönüşmüştür. Bu husus üzerinde çok ciddi şekilde düşünülmesi gereken bir konudur.

Ülkemizin maden olduğu kadar ormana da ihtiyacı bulunmaktadır. Üstelik iklim değişikliğiyle mücadele için hem ormanların tuttuğu karbona hem de uyum için ormanların ürettikleri ekosistem hizmetlerinin önemi giderek artmaktadır. Ancak madencilik ve diğer izinlerin neden olduğu ormansızlaşma sonucunda yıllık ortalama 8 milyon ton CO2 eşdeğeri bir emisyon oluşmaktadır.

Özetle ülkemizdeki kimse madencilığe karşı değildir. Karşı olunan katmadeğeri düşük madencilik faaliyetleri nedeniyle ülkemizin doğasının yok edilmesidir. Eski maden alanlarının rehabilite edildiği söylemlerine rağmen, birçok maden alanının ağaçlandırılmadan terk edildiği hepimizce malumdur.

Biz Türkiye Ormancılar Derneği olarak kimseyi cahillikle suçlamadan, bilmemenin değil öğrenmemenin eksiklik olduğunu düşünerek düzensiz ve vahşi maden işletmeciliğinin ormanlara verdiği zararları ortaya koymaya çalışıyoruz. Bu noktada Sn. Celal Şengör de dahil isteyen herkesi ormansızlaşan maden alanlarında incelemeye yapmaya davet ediyoruz.

KAMUOYUNA SAYGIYLA DUYURULUR. 20.12.2023

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

Tuna Cad. No:5/8 Kızılay ANKARA (www.ormancilarderneği.org)